

Warszawa, dnia 06 września 2013 r.

Szanowny Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Senackiej
Komisji Ustawodawczej

Szanowny Pan
Michał Seweryński
Przewodniczący Senackiej
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji

Dotyczy: druk senacki nr 430 (ustawa o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw)

Szanowni Państwo,

pragniemy przedstawić Szanownym Komisjom wspólną propozycję Sygnatariuszy „Memorandum w sprawie współpracy na rzecz przeciwdziałania zjawiskom kradzieży i dewastacji infrastruktury”, w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 430).

Sygnatariusze Memorandum tj. regulatorze rynków: telekomunikacyjnego, kolejowego i energetycznego, przedsiębiorcy oraz organizacje i izby gospodarcze z tych sektorów gospodarki (pełna lista sygnatariuszy w załączeniu), zobowiązali się do podejmowania wspólnych działań w zakresie podniesienia świadomości Polaków, a także wspierania współdziałania instytucji publicznych, organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania i zwalczania zjawiska kradzieży oraz dewastacji infrastruktury.

Dlatego z pewnym niepokojem przyjmujemy przedstawione przez Sejm rozwiązania w zakresie gruntownej reformy prawa karnego, w głównej mierze w zakresie kwestii tzw. czynów przepołowionych i podniesienia wysokości progu kwotowego z 250 zł do ¼ kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, mającego wpływ na kwalifikację danego czynu, jako przestępstwo albo wykroczenie np. z art. 278 lub 288 Kodeksu karnego (dalej jako „KK”) albo z art. 119 lub 124 Kodeksu wykroczeń (dalej jako „KW”).

Zwiększający się proceder, zuchwałość i rosnące poczucie bezkarności w obszarze kradzieży i dewastacji infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej oraz kolejowej pociągają za sobą skutki w sferze:

- **bezpieczeństwa** (pozbawienie łączności użytkowników specjalnych, tj. służb ratunkowych, zagrożenie sprowadzenia katastrofy w ruchu kolejowym, wyeliminowanie bądź uczynienie niesprawnym któregoś z elementów lub mechanizmów zabezpieczających przed porażeniem prądem elektrycznym),
- **społecznej** (destabilizacja organizacji ruchu w postaci opóźnień pociągów, przerwy w świadczeniu usług telekomunikacyjnych, energetycznych i przewozowych, niezadowolenie konsumentów i negatywna ocena świadczonych usług),
- **gospodarczej** (straty materialne bezpośrednio związane z kosztami usuwania skutków kradzieży i dewastacji, straty materialne pośrednie wynikające np. z braku dostaw energii lub braku dostępu do ww. usług, wzrost kosztów utrzymania infrastruktury przez przedsiębiorców),
- **środowiska naturalnego** (opalenie i przetwarzanie skradzionych elementów infrastruktury, w tym opalenie kabli miedzianych, często w sposób powodujący zatrucie powietrza, wód i gleby).

Sądy wciąż niechętnie dostrzegają istnienie art. 254a KK¹, dedykowanego kradzieżom i dewastacjom infrastruktury, kwalifikując tego rodzaju czyny, jako przestępstwa lub wykroczenia odpowiednio z art. 278KK lub 288KK oraz art. 119KW lub 124KW. Wartość skradzionej części infrastruktury nie bywa czasem duża, powoduje jednak paraliż służb przeznaczonych do niesienia pomocy, transportu, komunikacji, bądź finalnie duże obciążenia dla samych Klientów. Dodatkowo takie czyny stanowią bezpośrednie zagrożenie dla życia osób dokonujących takich czynów, jak również narażając osoby trzecie na skutki naruszenia integralności i bezpieczeństwa takiej infrastruktury. Dlatego zdaniem Sygnatariuszy Memorandum podniesienie kwoty decydującej o kwalifikacji czynu jako przestępstwo albo wykroczenie może wpłynąć niekorzystnie na zmniejszenie procederu kradzieży i niszczenia infrastruktury.

Rozumiejąc jednak przesłanki, którymi kierują się projektodawcy chcący dokonać gruntownej zmiany procedury karnej i całej dotychczasowej filozofii procesu, przedłożonych w druku senackim nr 430, proponujemy wyłączyć spod działania przepisów kodeksu wykroczeń te czyny, których przedmiotem są elementy wchodzące w skład sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, gazowej, telekomunikacyjnej albo linii

¹ Art. 254a. Kto zabiera, niszczy, uszkadza lub czyni niezdatnym do użytku element wchodzący w skład sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, gazowej, telekomunikacyjnej albo linii kolejowej, tramwajowej, trolejbusowej lub linii metra, powodując przez to zakłócenie działania całości lub części sieci albo linii, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

kolejowej, tramwajowej, trolejbusowej lub linii metra. Proponujemy nadać art. 130 § 1 KW następujące brzmienie:

„ Art. 130 §1. Przepisów art. 119, 120, 122 i 124 nie stosuje się:

- 1) (uchylony)
- 2) jeżeli przedmiotem czynu jest broń, amunicja, materiały lub przyrządy wybuchowe,
- 3) jeżeli przedmiotem czynu jest element wchodzący w skład sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, gazowej, telekomunikacyjnej albo linii kolejowej, tramwajowej, trolejbusowej lub linii metra.”

Uważamy, że wyłączenie takich czynów spod działania kodeksu wykroczeń i penalizowanie ich na gruncie kodeksu karnego wpłynie korzystnie na zmniejszenie ilości tych negatywnych zjawisk.

W celu przybliżenia Wysokim Komisjom skutków opisywanego problemu kradzieży i dewastacji infrastruktury, poniżej prezentujemy wybrane dane w formie opisowej i tabelarycznej, które ilustrują skalę procederu w poszczególnych sektorach:

1) **Telekomunikacja**

Od kilku lat zjawisko kradzieży kabli telekomunikacyjnych osiąga niespotykaną skalę w wymiarze ogólnopolskim. Skutki kradzieży i dewastacji powodują realne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz dokuczliwe dla wielu przedsiębiorstw i instytucji przerwy w korzystaniu z usług telekomunikacyjnych.

Wskutek kradzieży kabli telekomunikacyjnych tylko w 2011 roku zostało pozbawionych łączności ponad 608 tys. odbiorców, w tym 2,7 tys. użytkowników specjalnych (służby ratunkowe, ochrona zdrowia, oświata), co w przypadku służb ratunkowych stanowiło realne niebezpieczeństwo braku możliwości powiadomienia o potrzebie ratowania życia.

2) **Transport kolejowy**

Kradzież i dewastacja urządzeń infrastruktury kolejowej stanowią poważny problem nie tylko dla zarządcy infrastruktury kolejowej, ale także przewoźników rzeczy i osób, a w konsekwencji - pasażerów korzystających z kolejowej komunikacji publicznej oraz klientów kolei towarowych: kopalni, elektrowni czy wykonawców inwestycji infrastrukturalnych.

Następstwem wymienionych kradzieży i dewastacji są znaczne straty materialne wynikające z konieczności odtworzenia zniszczonej infrastruktury i naprawy uszkodzonego taboru. Powoduje to również opóźnienia pociągów, potrzebę uruchomienia komunikacji zastępczej lub dokonania innych zmian spowodowanych brakiem możliwości poprawnego funkcjonowania ruchu kolejowego. W wielu przypadkach następuje konieczność odwołania pociągów, co pogarsza wizerunek transportu kolejowego w oczach klientów i powoduje odpływ towarów na zatłoczone i niebezpieczne drogi.

Następstwem wymienionych kradzieży i dewastacji są znaczne straty materialne wynikające z konieczności odtworzenia zniszczonej infrastruktury i naprawy uszkodzonego taboru. Powoduje to również opóźnienia pociągów, potrzebę uruchomienia komunikacji zastępczej lub dokonania innych zmian spowodowanych brakiem możliwości poprawnego funkcjonowania ruchu kolejowego.

Dla przykładu w roku 2010 opóźnienia pociągów pasażerskich spowodowane kradzieżami oraz dewastacją infrastruktury kolejowej wyniosły 107 729 minut, co stanowi blisko 1,8 tysiąca godzin, czyli niemal 75 dni; natomiast w 2011 roku 176 685 minut, co stanowi blisko 3 tysiące godzin, czyli ponad 122 dni.

3) Energetyka

Kradzieże i dewastacje infrastruktury energetycznej stwarzają niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia ludzi, powodują przerwy w ciągłości dostaw energii oraz zwiększają koszty funkcjonowania przedsiębiorstw energetycznych, które później wpływają na wysokość rachunków.

Kradzieże i dewastacje urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej stanowią poważny problem nie tylko dla zarządcy infrastruktury, ale także dystrybutorów i odbiorców energii elektrycznej w tym odbiorców strategicznych.

Warto również podkreślić, iż cały proceder z roku na rok się nasila. Obserwujemy rosnący trend zarówno we wskaźnikach obrazujących ilość zdarzeń, jak i wynikających z tego strat. Powoduje to zarówno wzrost realnych ryzyk dla uczestników życia gospodarczego, jak i coraz bardziej dokuczliwe niedogodności dla konsumentów i użytkowników. Szczegóły prezentuje poniższa tabela.

2012		
branża	ilość kradzieży	straty - koszty odtworzenia (M PLN)
telekomy	10498	39,75
energetyka	2498	16,71
kolej	4943	7,63
razem branże	17939	64,09

Wprowadzenie zaproponowanej przez nas zmiany art. 130 §1 KW przez Wysokie Komisje do druku 430 przełoży się na zabezpieczenie infrastruktury, z której codziennie korzystają miliony osób, oraz ogólnej poprawy bezpieczeństwa oraz skuteczniejszej i efektywniejszej ochrony prawnej.

Ze względu na to, że sprawa jest naprawdę dla naszej gospodarki bardzo ważna i szczególnie istotna dla bezpieczeństwa podmiotów gospodarczych i mieszkańców korzystających z ich usług, widzimy potrzebę i możliwość skutecznego przeprowadzenia niniejszej inicjatywy przy kluczowym wsparciu Panów Przewodniczących i Szanownych Komisji.

Z wyrazami szacunku

Magdalena Gaj

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej.....*Magdalena Gaj*.....

Marek Woszczyk

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.....*Marek Woszczyk*.....

Krzysztof Dyl

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego.....*Krzysztof Dyl*.....

Załącznik:

- Lista Sygnatariuszy Memorandum;

ZAŁĄCZNIK nr 1.

LISTA SYGNATARIUSZY MEMORANDUM DS. KRADZIEŻY INFRASTRUKTURY

❖ od dnia 23 sierpnia 2012 r.:

1. Urząd Komunikacji Elektronicznej;
2. Urząd Regulacji Energetyki;
3. Urząd Transportu Kolejowego;
4. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
5. Telekomunikacja Polska S.A.;
6. Netia S.A.;
7. Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej;
8. Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu;

❖ od dnia 3 września 2012 r.:

9. Związek Niezależnych Przewoźników Kolejowych;

❖ od dnia 13 września 2012 r.:

10. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.;

❖ od dnia 25 września 2012 r.:

11. Zakład Pomiarowo-Badawczy Energetyki "ENERGOPOMIAR-ELEKTRYKA"
Sp. z o.o.;

❖ od dnia 10 października 2012 r.:

12. iNET group Sp. z o.o.;

❖ od dnia 10 grudnia 2012 r.:

13. ATEM-Polska Sp. z o.o. ;

❖ od dnia 30 kwietnia 2013 r.:

14. Alumast S.A.